SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 76. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 23, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го КВІТНЯ 1993. Ч. 76. РІК C.

ВЕРХОВНА РАДА ОБГОВОРЮЄ ВОЄННУ ДОКТРИНУ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 20-го квітня, відновилися пленарні засідання сьомої сесії Верховної Ради України. На закритому засіданні депутати розпочали обговорення воєнної доктрини. З доповіддю виступив Президент України і верховний головнокомандуючий збройними силами України Леонід Кравчук, який ознайомив депутатів з текстом доктрини.

Міністер оборони Костянтин Морозов розповів про структуру, чисельність і програму скорочення збройних сил України. Міністер оборонної промисловости і конверсії України Віктор Антонов виклав програму оборонної достатности і конверсії промисловости. Народний депутат Олександер Тарасенко розповів про стан переговорів між урядовими делегаціями України і Росії щодо ядерного озброєння. Перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець ознайомив депутатів Верховної Ради зі станом переговорів між державними делегаціями України і Росії щодо розподілу Чорноморської фльоти.

Законопроєкт воєнної доктрини України — це документ ч. 15—1—5—2, який має два грифи: „Для службового користування" і „Підлягає поверненню до секретаріяту ВР України після розгляду питання". Всі примірники прономеровані. Як зазначено в преамбулі проєкту, проголошуючи воєнну доктрину, Україна виходить з того, що вона не є потенційним ворогом жодної держави і не вважає будь-яку конкретну державу своїм потенційним ворогом. Власну безпеку Україна розглядає як стан воєнного захисту своїх національних інтересів в умовинах реальної і потенційної воєнної загрози. Відсутність історичних передумов для загарблення Україною чужих територій сприяє проведенню політики довір'я і створення умовин для запобігання війни. Здійснюючи свій військово-політичний курс, Україна дотримується неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї. Україна виступає проти розповсюдження технології виробництва ядерної, хемічної і біологічної (бактеріологічної) зброї та проти розробки нових технологій виробництва зброї масового знищення. Наявність ядерних боєприпасів стратегічних сил на території України є тимчасовою, їх ліквідація здійснюється поетапно після ратифікації договору про зменшення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь усіма державами, які його підписали. Пріоритет Україна надає далекобійній високоточній зброї підвищеної потужности.

Обговорення продовжиться продовж наступних днів.

У пресовому центрі Міністерства Закордонних Справ України відбулася пресконференція, присвячена військовій доктрині України. Наголошено, що ставлення України до статусу ядерної зброї на її території не змінилося, але Росія виступає з недемократичними заявами, що може бути розцінене як тиск на керівництво України. Для прикладу наведено лист заступника голови Верховної Ради Росії Віктора Агафонова до населення Криму. В ньому йдеться про історичну єдність Росії і Криму, і що єдність цю не можна порушувати з огляду на прояви українського націоналізму. Росія, за словами Агафонова, може виступати міжнародним ґарантом при проведенні референдуму про незалежність Криму.

Начальник управління роззброєння й обмеження озброєнь Костянтин Грищенко розповів, що на останній зустрічі у Мінську делеґація України намагалася і далі намагатиметься знайти шляхи до розв'язання проблеми ядерної зброї. Ядерні боєголовки на своїй території Україна розглядає як матеріяльну цінність, а не як зброю, що може бути використана з метою нападу.

БЕНЕФІС

Чикаго. — Тут в суботу, 1-го травня, о год. 7-ій вечора Товариство Приятелів Генерального Консульства України „Клюб 500" влаштовує баль-бенефіс, прибуток з якого призначений на Фонд генерального консульства України в Чикаго. Почесними гостями будуть амбасадор України у ЗСА Олег Білорус з дружиною Ларисою. Баль-бенефіс відбудеться у приміщенні Українського Культурного Осередку. 2247 Чикаго аве. захід. Стрій вечірній. У справі зголошень та інших подробиць слід телефонувати до: М. Ожги — (708) 983-8693, або Н. Павлюк (708) 527-0178.

„БАБУНЯ НАШОГО ЧАСУ"

Філядельфія. — Тут у суботу, 24-го квітня о год. 4.30 по полудні відбудеться розвагова імпреза, яку влаштовує 43-ій відділ СУА у великій залі УОКЦентру, 700 Сідар ровд. Імпреза „Бабуня нашого часу", включно з виставкою праць для бабунь, що їх виготовили учні молодших кляс „Рідної Школи", а зорганізувала учителька Христина Прокопович, запляновано з цікавою програмою. Вступне слово — ред. Ольга Кузьмович, жіночий ансамбль хору „Думка" з Ню Йорку під проводом Михайла Лева, танцювальний ансамбль „Волошки", акторка Ліза Чепіль, скеч Зенона Чайківського „Баба-Бабуся" у виконані учнів „Рідної Школи" і деклямації у виконанні Ярини Готь і Лесі Петрик. Ведуча програмою Людмила Чайківська. Рівночасно з цією імпрезою 43-ій відділ СУА проголошує конкурс на літературний твір „Бабуся нашого часу", фундаторами якого є д-р Микола Ценко і д-р Олексій Ценко.

ДОПОВІДЬ В НТШ

Ню Йорк. — Тут в понеділок, 26-го квітня, о год. 6.30 вечора Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь „Стан і проблеми вищої освіти України сьогодні і впровадження української мови", яку виголосить д-р Михайло Степко, начальник Управління вищих навчальних закладів Міністерства Освіти України. Також беруть участь д-р Геннадій Клименко, Міністерство Освіти України, проф. Алім Рижков, Харківський Університет, і д-р Олександер Ляшко, Харківський Авіяційний Інститут. Доповідь відбудеться в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями.

Л. Кравчук прийняв міністра Угорщини

Київ (УНІАР). — В понеділок, 19-го квітня, тут відбулися наради українсько-угорської міжнародної комісії з торгово-економічної та науково-технічної співпраці. Українську сторону представляв міністер зовнішніх економічних зв'язків Іван Герц. На першому засіданні обговорювалися перспективи співпраці між Угорщиною та Україною в галузях транспорту, агропромислового комплексу, митних органів двох країн. Порушувалися також питання розвитку співпраці між Закарпатською областю та прикордонними районами Угорщини. В праці комісії взяли участь амбасадор України в Угорщині Дмитро Ткач та амбасадор Угорської Республіки в Україні Іштван Варга.

Президент України Леонід Кравчук прийняв співголову міжурядової українсько-угорської економічної комісії, міністра міжнародних економічних зв'язків Угорщини Бела Кадара. Після цього Б. Кадара прийняв також прем'єр-міністер України Леонід Кучма. Під час зустрічей обговорено можливість співпраці між обома країнами. Угорська сторона знову виявила зацікавленість у створенні на Закарпатті зони вільної торгівлі. Міністри Іван Ферц та Бела Кадар підписали документи про торгово-економічну і науково-технічну співпрацю і міжурядовий протокол про постачання товарів і надання послуг у 1993 році.

Делегація України також візьме участь у міжнародній конференції міністрів економіки, промисловости і торгівлі, що відбудеться в Токіо, Японія, 23—26-го квітня.

45-ЛІТТЯ ТУІА

Ню Йорк. — Товариство Українських Інженерів Америки відбуде свої Звичайні загальні збори присвячені 45-літтю Т-ва у суботу, 24-го квітня, о год. 1-ій по полудні. Збори відбудуться у приміщенні Українського Спортового Клюбу, 122 Друга авеню в Ню Йорку.

А. Зленко відвідав Італію

Київ (УНІАР). — Сюди 20-го квітня повернувся з дводенної поїздки до Італії міністер закордонних справ України Анатолій Зленко.

У Римі українського міністра прийняв Папа Іван Павло II, а також президент Італії Люїджі Скальфаро. Під час зустрічі А. Зленко і президент Л. Скальфаро обговорили широке коло міжнародних питань. Президент Італії висловив бажання зустрітися з Президентом України Леонідом Кравчуком.

Відбулася також зустріч І. Зленка з міністром закордонних справ Італії Еміліо Кольомбо та з керівниками палати депутатів і сенату Жорджем Неаполітано і Джіовані Спадоліні. Увечорі 20-го квітня А. Зленко повернувся до Києва.

Обмінюються досвідом

Київ (УНІАР). — Тут 26-27-го березня відбувся міжнародний семінар на тему „Помилки при проведенні економічної реформи у післякомуністичних країнах і перспективи фінансової стабілізації та приватизації в Україні". Семінар організував Центр Перспективних Досліджень та Інститут державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України. Участь взяли: колишній віцепрем'єр-міністер фінансів Польщі Лешек Бальцерович; відомий економіст, голова Дорадчої Ради при Президії Верховної Ради України Богдан Гаврилишин; співдиректор Інституту Державного Управління і Самоврядування Богдан Кравченко; голова Комісії Верховної Ради з питань економічних реформ Володимир Пилипчук, віцепрем'єр України Віктор Пинзеник і Василь Євтухов.

Семінар відкрив Даніел Кавфман, голова місії Світового банку в Україні. Він повідомив, що обговорюватимуться етапи переходу української держави до нової економіки. Особливу увагу буде зосереджено на макроекономіку і зміни, які в ній відбуватимуться. Д. Кавфман закликав присутніх відповісти на запитання, як досягти максимальних прибутків. Пізніше виступив Л. Бальцерович, який познайомив присутніх з методами приватизації державної власности у Польщі.

Організатор Центру Приватизації та Менаджменту Генрик Стерничук виголосив вступну промову наступного дня. Головував старший радник Европейського банку реконструкції і розвитку Кристофер Ліс. Обговорювали шляхи приватизації в Україні. Заступник голови Ради Фонду Державного Майна Вадим Васильєв повідомив, що питання приватизації сертифікатів ще не вирішено. Авкціон з розпродажу малих об'єктів відбувся у Львові і це був перший крок у цьому напрямку. Директор Агенції приватизації Угорщини розповів про методи приватизації у його країні.

Голова правління Націо-

(Закінчення на стор. 3)

Влаштовують телевізійний маратон „Дзвони Чорнобиля"

Ню Йорк. — Як повідомляють з Києва, там в неділю 25-го квітня, влаштовують з приводу сьомої річниці трагічної катастрофи на ЧАЕС традиційний телевізійний маратон „Дзвони Чорнобиля", що буде проходити від 12-ої полудня до 12-ої півночі у Палаці Культури „Україна".

Організаційний комітет запрошує усіх, хто може, взяти у ньому участь і переказати в будь-який час певну суму грошей на цю благодійну ціль. Датки приймає Державний Експортно-Імпортний Банк України, валютний рахунок 700200. МФО 322313.

Численні пожертви минулими роками, які зібрали організатори телевізійного маратону із київської телевізійної станції, врятували життя багатьох чорнобильців.

Тому організатори надіються, що і тим разом вони зможуть зібрати відповідну суму гроша і в цей с' осіб допомогти жертвам найбільшої атомової катастрофи, яка потрясла цілим світом.

Син М. Хрущова залишився в Америці

Ню Йорк. — Дозвіл на постійне проживання у ЗСА дістав у Провіденсі, Ровд Айленд, син колишнього совєтського керівника Сергєй Хрущов і його жінка.

„Це дуже хвилюючий момент, — заявив С. Хрущов, демонструючи журналістам, що зібралися перед будинком відділу служби іміграції і натуралізації у Провіденсі, свій червоний совєтський пашпорт, в якому була поставлена американська синя печатка, що підтверджує право на постійне проживання у ЗСА. — Мова йде про зміну життя".

Однак у телефонічній розмові з кореспондентом ІТАР-ТАСС зі свого дому у Кренстоні 57-річний колишній інженер-ракетник, який від 1991 року займається політичними науками в університеті Бравн, сказав, що одержання дозволу на постійне проживання у ЗСА зовсім не свідчить про його намір назавжди залишити батьківщину.

„Просьба містера Хрущова була виконана не у зв'язку з наданням політичного притулку, — заявив адвокат Хрущова Ден Данілов. — Вони прибули сюди не як втікачі. Він є відомою особистістю з видатними здібностями, свого роду унікальними, які не мають аналогів у всьому світі".

Як повідомив Д. Данілов, рекомендаційні листи з підтримкою просьби С. Хрущова про надання йому права постійно проживати в Америці надіслали колишні президенти ЗСА Ричард Ніксон і Джордж Буш, колишній секретар Департаменту оборони в Адміністрації Джана Кеннеді Роберт МекНамара, а також спеціяльний дорадник державного секретаря Стровб Телботт.

За словами С. Хрущова, він не виключає, що його батько, який під час візити в ЗСА у 1956 році обіцяв „похоронити капіталізм", схвалив би його нинішній крок. „Думаю, він міг би добре про це відізватися, бо я намагаюся сприяти поліпшенню відносин між нашими країнами і пояснити Америці, що відбувається в Росії", — сказав він.

Зацікавлення науковою виміною з Україною зростає

Джерзі Сиrі, Н. Дж. — Поміщене у „Свободі" з 6-го квітня інтерв'ю з проф. Ярославом Комаринським викликало широке зацікавлення та ряд запитів. З того приводу подається щераз точні адреси тих американських установ, до яких можна зголошуватися, щоб дістати можливість приїзду на науковий вишкіл з України або на наукову поїздку в Україну для добровольців із ЗСА в ділянці менаджменту чи фінансів у загальному. Зацікавленим такою можливістю треба зголошуватися до: International Executive Service Corps, P. O. Box 10005, Stamford, Conn. 06904-2005; tel.: 1-800-243-4372.

Програма „Сейбіт" — яка може спроваджувати відповідних кандидатів на вишкіл з України, які мають знання англійської мови та відповідні пости у підприємствах в Україні знаходиться під такою адресою: Sabit Program, U. S. Departament of Commerce, Room 3413, 14th St. and Constitution Ave. N. W., Washington, D. C. 20230.

У СВІТІ

ВЕЛИКУ ШКОДУ і людські жертви приніс сильний гураган, який пронісся над Арґентиною і Чіле. За даними арґентинської служби цивільної оборони, лише в столиці загинуло понад 10 осіб. Частина міста залишилася без електричної енергії. В 150 км від Буенос-Айресу в багатьох населених пунктах знищені житлові будинки, громадські будівлі і комунікації. Найбільша матеріяльна шкода нанесена курортному місту Мар-дель-Плята на Атлянтійському побережжі. Там загинуло сім осіб. Тисячі людей залишилися без даху над головою.

ТУРЕЧЧИНА НАДІСЛАЛА Азербайджанові зброю і боєприпаси. Про це повідомила стамбульська газета „Гюрієт". Заступник прем'єр-міністра Туреччини Ердал Іненню підтвердив на пресовій конференції факт надання військової допомоги Азербайджанові. Він сказав: „Ми намагаємося позитивно відповісти на будь-яку просьбу згідно з нашими можливостями. Ми зобов'язані допомагати Азербайджанові і ніколи не залишимо його одного".

ВЕРХОВНИЙ СУД Перу почав новий судовий процес над колишнім президентом країни Аляном Ґарсія, якого посуджують у незаконному збагаченні в період його перебування при владі від 1985 до 1990 року. Сам президент на суді відсутній, бо переховується у сусідній Колюмбії, де він попросив політичного притулку. Пресове аґентство ЕФЕ вказує, що в центрі уваги судового процесу є, зокрема, махінації, зв'язані з купівлею кілька років тому французьких військових літаків „Міраж-2000", на якій, як вважають, добре нагрів руки А. Ґарсія. Голова Верховного суду повідомив, що, у зв'язку з відсутністю Ґарсія на судовому процесі і відмовою колюмбійського уряду видати його правосуддю Перу, колишньому голові держави буде надісланий список запитань.

У ДРЕЗДЕНІ ПОЧАВСЯ судовий процес над Гансом Модровом, який займав пост прем'єр-міністра напередодні падіння комуністичного режиму у Східній Німеччині. Свого часу Г. Модрова порівнювали в Німеччині з Міхаїлом Ґорбачовим у зв'язку з його наміром провести ряд демократичних реформ, не порушуючи при цьому основ комуністичної форми правління у Східній Німеччині.

У СТОЛИЦІ КАЗАХСТАНУ Алма-Аті відбулася виїзна сесія Світового економічного форуму, головна квартира якого міститься у Швайцарії. Учасники форуму обговорили економічне і фінансове становище в республіці, стан її зовнішньоекономічних зв'язків. Вони внесли свої рекомендації щодо розвитку казахського бизнесу. На спеціяльному засіданні була обговорена також економічна ситуація у сусідньому Киргизстані. У праці форуму взяли участь понад 100 керівників великих міжнародних і національних компаній, фірм, банків, а також вчені з 30 країн світу.

НІМЕЦЬКЕ ВІЙСЬКО ПОЇДЕ У СОМАЛІЮ

Бонн. — Канцлер Гельмут Коль після чотирьох місяців дебатів у парляменті і вагань в уряді заявив, що Німеччина відрядить свої війська у Сомалію. Вперше після Другої світової війни військовий контингент цієї країни поїде за кордон.

Пресовий секретар Г. Коля Дітер Фогель сказав у бесіді з журналістами, що кабінет міністрів, в який входять представники коаліції з трьох партій, прийняв рішення післати в Сомалію 1,640 вояків після 1-го червня ц. р. Німецькі військовики допоможуть у відбудові країни і наданні їй гуманітарної допомоги. Хоч вони будуть озброєні, користуватися зброєю їм дозволять тільки для самозахисту. Крім того, німецькі підрозділи будуть розміщені лише у тих районах Сомалії, де нема воєнних дій.

Ще в грудні минулого року канцлер Г. Коль пообіцяв післати німецькі війська у Сомалію, проте на перешкоді йому стали дебати з опозиційною Соціял-демократичною партією, яка звинуватила уряд у намірі порушити конституцію країни. На думку багатьох правників, німецька конституція забороняє німецьким військам перебувати за межами країн НАТО.

Соціял-демократи також не проти участи Німеччини у допомозі для Сомалії, однак вони вважають, що туди повинні їхати цивільні інженери, а не військові. Можливо, на остаточне рішення уряду вплинув лист генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса-Ґалі, в якому він закликав канцлера Г. Коля післати німецькі військові підрозділи у Сомалію.

Б. КЛІНТОН ПОТЕРПІВ ПОРАЗКУ В СЕНАТІ

Вашінгтон. — В середу, 21-го квітня, республіканська фракція у Сенаті знову унеможливила спробу Білого Дому винести на голосування законопроєкт президента Билла Клінтона щодо створення нових місць праці. Цей проєкт входить у так званий „пакет стимулів", який передбачає 12.2 біл. дол. додаткових федеральних видатків.

На цей раз за обговорення президентського проєкту проголосували 56 сенаторів-демократів, а проти обговорення — 43 республіканці, які ще раз продемнстрували твердість свого неґативного наставлення до запропонованого президентом Б. Клінтоном проєкту розвитку американської економіки. Прихильникам „пакету стимулів" бракувало чотири голоси.

Деякі спостерігачі висловлюють припущення, що згуртована республіканська меншість у Сенаті є здатна унеможливити й дальші спроби президента протягнути цей законопроєкт.

Водночас є якась шанса, що президент Б. Клінтон піде шляхом компромісу і згодиться зменшити витрати на 6 біл. дол. Лідер демократичної більшости в Сенаті Джордж Мічел заявив, що „цю проблему буде вирішено протягом тижня".

Однак сам Президент, не рахуючись зі своєю черговою поразкою, має намір наполягати на старому варіянті проєкту. Про це повідомила пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс. На запитання, чи готовий президент Б. Клінтон до компромісу з республіканцями, Маєрс відповіла, що „Клінтон вважає всі точки своєї програми надзвичайно важливими для оздоровлення американської економіки і тому буде наполягати на їх прийнятті у повному обсязі".

В „пакет стимулів" Президента входять великі видатки на створення літніх професійних вишколів, а також виділення значних сум грошей на шляховобудівельні роботи. На думку республіканців, ці заходи можуть привести тільки до збільшення дефіциту федерального бюджету.

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона звітував перед Конґресом, що Федеральна пенсійна забезпеченева програма є в клопотах, але ці клопоти можна полагодити. Звітуючи перед Конґресовою комісією новопризначений директор корпорації пенсійних гарантій Мартін Слейт не відрікався існуючого 2.7 біл. дол. дефіциту, як і не заперечував, що цей дефіцит може збільшитися. Одначе він заявив, що цей дефіцит не загрожує праці чи ефективності агенції, а над існуванням інших проблем в майбутньому таки треба застановитися і розглянути можливості їх полагодження.

УРЯДОМ СПОНЗОРОВАНА 12-членна комісія фахівців ствердила, що більшість американських громадян, які хворіють на депресію не є під лікарською опікою. Комісія працювала три роки над розробленням правил лікування для лікарів та інших працівників охорони здоров'я і з особливим натиском підкреслила потребу лікарської діягнози тих пацієнтів. Більшість захворювань на депресію позначується браком зацікавлення у нормальних щоденних життєвих справах, браком апетиту, утратою енерґії тощо, на цю недугу хворіє понад 11 міл. американців кожного року.

ГОЛОВНИЙ ІНСПЕКТОР Комісії нуклеарного регулювання Пітер Еселґрот заявив минулого вівтірка, що нуклеарний реактор ч. 3 на станції Індіян Пойнт, що віддалена 35 миль на північ від Ню Йорку над рікою Гадсон не є найбезпечнішим. Він щоправда підкреслив, що реактор не дійшов ще до небезпечного рівня, але „має всі погані та небезпечні познаки". Згаданий реактор з уваги на безпеку і клопоти керівництва закрито 27-го лютого.

У ВАШІНҐТОНІ Міжнародний валютний фонд у вівторок, 20-го квітня, оприлюднив свій плян фінансової допомоги Росії та іншим країнам за значно улегшиними правилами, як це досі практиковано. Майкл Камдессус, директор згаданого фонду, заявив, що 4 до 6 біл. дол. будуть доступними впродовж 18 місяців у формі позичок на купно імпортованих товарів, почавши від харчів до запасових частин, конечних для модернізації індустрії. Він також згадав, що нова програма є запланована для допомоги Росії, Україні і Білорусі та іншим країнам колишнього СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на пiврокy — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Більйони допомоги Росії

У четвер минулого тижня, 15-го квітня ц. р., відбулася у Токіо нарада міністрів закордонних і фінансових справ великої сімки, себто сьоми найбільш упромисловлених держав світу. Рішили признати Росії 44 більйони долярів для рятування тамтешньої демократії, найтісніше сполученої із економікою. У вістках з Токіо та з тимчасових коментаторів американської преси виходить, що міністри виходили у своїх міркуваннях із засновку, що Боріс Єльцин, президент Росії, є людиною, якого треба підтримати в його боротьбі проти „консерватистів", насправді комуністичних партократів, які ніяк не хочуть економічної реформи з націленням на вільний ринок. Невдача такої реформи, що її прагне перевести Єльцин, рівнялась би банкрутством демократії в Росії, повним хаосом і поворотом до комунізму — з непередбаченою катастрофою всього світу: у такому сенсі американський державний секретар Воррен Кристофер виправдував признання цієї могутньої допомоги Росії. Мовляв, нова революція в Росії із загиренням її демократії і воскресенням комунізму — коштували би демократичному світові дорожче.

У вістках про цю подію говориться про російського міністра закордонних справ Александра Козирйова, який висловив переконання, що Єльцин виграє розписаний ним всенародний референдум. Астрономічна сума 44-ох більйонів долярів насправді менша, бо вона охоплює теж 16 більйонів давнього російського заборговання і 13 більйонів, признаних уже давніше Росії Міжнародним валютним фондом, чи пак Світовим банком. Усе ж, те рішення великої сімки є перемогою колишнього президента Ричарда Ніксона, який пропаґував ідею нового Пляну Маршала для Росії, — Плян Маршала вирятував знищену війною Европу від банкрутства.

Наші земляки, чуючи про допомогу Росії, автоматично запитують: „Чому тільки Росії? А де Україна, яка так само борсається в економічній кризі?" Тому, що Федеративна російська республіка — це одна з найбільших за територією і числом населення країн світу, події якої мають негайний безпосередній вплив на хід подій в інших, зокрема сусідських країнах. І тому, що російська імперія, за царських і згодом комуністичних часів, була всім відома і в широкому світі, особливо в Америці, процвітало русофільство. І тому, врешті, що Росія мала і має широко розгалужену, вишколену і зручну дипломатичну службу, метку, активну, яка безупинно дбає про приєднування Росії приятелів. Коли у Вашінґтоні по нинішній день новий тамтешній демократичний уряд раз-у-раз повторяє свою претенсію, щоб Україна ратифікувала так званий Старт-1 (договір про непоширювання ядерної зброї), як це зробила Росія, то менше винуватий Президент, який був губернатором маленького стейту Аркенсо і не цікавився міжнародними проблемами, а більш винувата українська дипломатична й інформаційна служба.

В інтересі України є спокій у Росії: нова комуністична революція у цій країні започаткована прогрою Єльцина в його боротьбі проти бльоку комуністів з чорносотенцями, була б катастрофою для української держави. Боріс Єльцин теж не янгол. За його президентури безупинно Москва робить пакості Україні, шантажуючи головно нафтою, якої немає в Україні. Але Єльцин, як уже була про це мова, таки перевів почерез ворожий Україні російський парлямент визнання державности України і хоч існує хронічний конфлікт за Крим і Чорноморську фльоту — лагодиться той конфлікт компромісами. Паки й паки треба повторювати: коли скріпиться українська держава — і Росія і велика сімка будуть ставитися до України інакше. А скріпитися зможе тільки тоді, як припиниться партійницька гризня, як настане спільний фронт демократичних сил і як щезне масове хабарництво. Ні один член великої сімки такого ладу в Україні не заведе. Як собі „хтось постелить — так і виспиться".

КОЛЮМБІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ в Ню Йорку у понеділок, 19-го квітня, отримав від свого випускника з 1937 року Джана Клуга, директора компанії Метромідія, імпозантний дарунок в сумі 60 міл. дол. Цей вимковий дарунок призначений на стипендії для студентів з меншинних груп населення. Вручаючи свій подарунок, Дж. Клуґ пригадав, які в нього були труднощі платити 500 дол. річної оплати тоді, як він заробляв 7 дол. в тиждень. Все ж таки йому з допомогою прийшов Колюмбійський університет у формі стипендії, тому він хоче тепер допомогти іншим.

Микола Рябчук,
Україна

В ОЧІКУВАННІ ПІНОЧЕТА

II

Не заглиблюючись тут у складну правову і моральну проблему (чи можна народові силоміць нав'язувати демократію, якщо він сам вибирає собі комуністичну, фашистську чи релігійно-фундаменталістську диктатуру?), вкажемо лише на принципову зміну акцентів у сьогоднішніх українських дискусіях довкола авторитаризму.

„Україні треба мудрого Піночета" — з такою статтею виступив на першій сторінці газети „Західна Україна" (6-го березня 1993) її головний редактор Микола Мартинчук. „Гнила демократія", — вважає він, — продемонструвала усю свою неспроможність навести в державі лад. Залишається лише одна сила — військова. Тільки опершись на неї із її допомогою можна навести порядок на господарці та вулиці, приборкати й викоренити мафіозно-корумповані клани, запустити реформи..." „Кравчук, пише далі автор, повинен був одразу, як став Президентом, „розпустити гнилу й скомунізовану Верховну раду, яка сьогодні тільки заважає реформам і губить на корені молоду державу, запровадити міцне президентське правління, зробивши опору на армію та прилеглі структури (передусім правоохоронні органи) як гарант державної безпеки, утвердження тої ж демократії і невідворотності кардинальної реформації українського суспільства. З народом, який навчений з покоління у покоління нічого не робити без примусу, чогось добитися без силових методів неможливо..." Кравчук натомість, виявляється, „пробазікав прекрасний історичний шанс, захопившись властивим для менталітету нашої нації 'самолюбієм'".

Втім, вважає М. Мартинчук, певні шанси стати рятівником нації Президент іще має: „Ще трохи — і доведений до відчаю народ сам на мітингах попросить українського Піночета". Отож — „приміряйте, нарешті, уніформу, пане генерале Кравчук!"

Це — сказати б, найвідвертіша і найпровокативніша заява; але є й безліч інших, завуальованіших: „Можна було б надати перевагу президентській владі, якби Президент виявляв більшу рішучість, наполегливіше відстоював національні інтереси України, а його оточення було б компетентнішим" (Степан Хмара, виступ на форумі ААФУ — „Ратуша", 16-го березня 1993). „Та й взагалі, виграють вибори або українські націоналісти, або російські. Демократичне болото виборів не виграє, люди їм не вірять" (Валентин Мороз, інтерв'ю „Киевским ведомостям", 2-го березня 1993).

Навіть Вячеслав Чорновіл, головний борець із президентським авторитаризмом, після „антипарляментського" указу Єльцина заявив: „Ми хотіли б таких самих рішучих кроків і від нашого Президента Леоніда Кравчука, адже у Верховній Раді України відбувається, по суті, те саме, що й у Росії: так само підняли голову комуністичні сили, так само йде наступ на уряд, котрий намагається здійснювати реформи. Отож, я гадаю, необхідні рішучі кроки" („Независимость", 24-го березня 1993).

Безперечно, досвід російського Тимчасового уряду, і Всеросійських установчих зборів, та й нашої рідної Центральної Ради показує, що гратися з большевиками у демократію — справа вкрай небезпечна: вовкам байдуже, як з'їсти овець — проголосувавши за це „демократичною більшістю", чи зубами утвердивши право „революційної меншості". Але звідки у наших неоавторитаристів така щира впевненість, що український „Піночет" буде неодмінно „мудрим", що його оточення буде „компетентним", і що головною, коли не єдиною його турботою буде „демократія" та „запуск реформ" для рідного, непутящого, правда, й розледачілого, а все ж коханого українського народу?

Мені чомусь значно реалістичнішим видається погляд на ці проблеми Вячеслава П'єцуха, котрий із гіркою іронією недавно визнав: „Голландці, можливо, б і комунізм збудували, потрапивши в лапи якимсь не надто людожерчим марксистам... А в нас і соціялізм виявився якимсь ассирійським, і ринкова формація складеться, скоріш за все, на дикунський взірець" („Литературная газета", 27 січня 1993). А тому, не покладаючись надто на „мудрого Піночета" чи ще якесь „українське чудо", мусимо подбати про повсякденне, повільне й болісне, але неухильне становлення демократії, ринкової економіки і громадянського суспільства в Україні. Це справа не на чотири і навіть не на чотирнадцять років, але краще почати її пізно, аніж ніколи.

Микола Світуха

КОМУ СЛУЖИТЬ КОНФЕРЕНЦІЯ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ЦЕРКОВ?

Публічна кампанія проводу Російської Православної Церкви (РПЦ), спрямована на підваження авторитету УПЦ-Київського Патріярхату, ведеться сьогодні всіми доступними їй засобами, включно зі залученням закордонних міжконфесійних інституцій, речники яких стають жертвами політичної тактики московських імперських сил. Новим епізодом в цій кампанії Московського патріярхату була публікація відкритого листа генерального секретаря Конференції европейських церков (КЕЦ) Джана Фішера до Президента Леоніда Кравчука („Независимость" з 20-го січня 1993 року, начебто в обороні прав УПЦ-Московського патріярхату перед „насильством" української влади. В зверненні Фішера до Президента України говориться про „недопустимість використовування Церкви або релігії для осягнення політичних або націоналістичних цілей" і наголошується факт, що Українська Православна Церква „...канонічно, на протязі віків була частиною Московського патріярхату Руської Православної Церкви (РПЦ)". Церкви які, мовляв, і до цієї пори „окормляєт" мільйони віруючих в Україні.

Публікацію відкритого листа Фішера газетою „Независимость" (тираж поверх 200,000 примірників) треба розуміти не випадковою. У редакції характерне своєю тенденційністю насвітлення подій з неприхованими ідеологічними симпатіями до тих, які ще недавно користувалися повними атрибутами влади і безкритично схвалювали все що їм прислали з ЦК Компартії. Генеральному секретареві КЕЦ „порадили" звернутися в редакцію газети, яка не відмовить опублікувати оскарження і надасть йому широкого розголосу, так потрібного московським дорадникам Фішера. Не улягає сумніву, що Фішерові прекрасно відомий обов'язуючий у цивілізованому світі протокол звернення до голови держави, як і те „що жадний президент не відповідатиме на опубліковані в пресі „відкриті листи". Завдяки наївності, Фішер допустився використання Конференції европейських церков якраз для таких політичних цілей, перед якими він остерігає Президента Кравчука у своєму зверненні.

Вичерпну і влучну відповідь Дж. Фішерові опублікував Всеукраїнський Комітет Захисту Українського Православ'я за підписом трьох співпредсідників і одного члена комітету, а саме Архиєпископа Володимира, депутата Н. Поровського, В. Червоного та історика А. Ткачука. Уривки цієї відповіді цитуємо в перекладі з російського тексту опублікованого в „Правді України" з 24-го лютого. На жаль, повного українського тексту не маємо.

Автори відповіді, повернувши колесо історії 300 років, вказують на насильну ліквідацію незалежности Київської Митрополії 1686 року і прилучення її до Московського патріярхату. Точніше зупиняються автори над відродженням української державности доби УНРеспубліки і відновленням УАПЦ 1921 року, пригадуючи, що „...після признання московським патріярхом Сергієм тези про те, що одним з головних завдань РПЦ є співпраця з большевицькою владою, каральні органи розгромили УАПЦ, звинувачуючи її в співпраці з українськими націоналістами... Ввесь єпископат був фізично знищений, тисячі священиків і прихожан заслані на каторгу в Сибір. А останні були 'канонічно' приєднані до Московського патріярхату".

Автори підкреслюють важливість акту автокефалії проголошеного Вселенським Патріярхом Григорієм 1924 року, відродження і поширення діяльности цієї Церкви під час Другої світової війни на всій території України. Згадують і про каральні заходи німецького окупаційного режиму супроти ієрархії і тих священиків УПЦ, яких оскаржували у співпраці з українським націоналістичним рухом. „Після відступлення німецьких окупантів" написано в листі — „приходять московські і успішно продовжують почату ними роботу. Ліквідується незалежність Української Православної Церкви без всякого узгіднення з вселенським патріярхатом. А тих, хто не признав 'канонічного' приєднання до Московського патріярхату — під розстріл або в Сибір. Так переводилася в життя теза Московського патріярха Сергія про співпрацю РПЦ з большевицькою державою".

„Якщо цих фактів недостатньо" — пишуть автори, „зверніться до римської курії, щоб Вам розказали про „канонічне" приєднання Української Греко-Католицької Церкви (1946 року) до Московського патріярхату. Поцікавтеся скільки священиків і мирян знищено за непризнання 'братського' московського 'окормления'".

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Удар на сполох Спілки Письменників України й діяспори

Обізвались ті, що пишуть,
Ті, що пишуть — ледве дишуть...

Ікер

Так писав про долю наших працівників пера — поетів, письменників, журналістів, які знайшли пристановище в країнах західнього світу після Другої світової війни видатний наш гуморист Іван Керницький в „Лисі Микиті".

Здивувала мене не то замітка, не то лист, не то заклик до редакції Дениса Согора п. з. „Літературна скарбниця" („Свобода" 4-го квітня ц. р.). Зі змісту цього звернення бачу, що автор та його інспіратор Р. Воронка необізнані ні з українською літературою, ні з умовинами творчости наших письменників у її історичному ході від найдавніших часів посьогодні.

Ні один із наших письменників не заробляв на прожиток своєю творчістю. Кожний заробітково працював у різних галузях життя і творив безкорисно, або за мізерний гонорар. Виїмок становили письменники в підсовєтській дійсності, але тільки такі, які прославляли Маркса, Леніна, „ясне сонечко" Сталіна. Вони втішалися привілеями, отримували високі гонорари, мали запевнене вигідне життя, користувалися безкоштовним перебуванням на „дачах". Але ці нечисленні, що ставилися критично до офіційного розуміння завдань совєтського письменника цих привілеїв не мали. Навпаки їх не приймали, або усували зі Спілки Письменників України, цензура не допускала їхніх писань до публікації. Дехто із тих опонентів був проскрибований, висланий на вигнання, запроторений у „психушки", врешті кінчав самогубством.

Цвіт наших творчих письменницьких сил, які примушені долею виїхали на еміґрацію й стали недобровільно членами „діяспори", теж пережили тяжкі часи. Ніхто з них „не жив із пера", бо видання книжок дуже коштовні, а покупців та читачів обмаль. Тому наші письменники та мистецькі сили інших жанрів взялися за найчорнішу працю, щоб утримати й сім'ю та не бути нікому тягарем.

Проте паралельно до заробіткової праці вони не дали нидіти своїм талантам. Діяспорні мистці різних жанрів можуть похвалитися поважними досягненнями на високому рівні та здобуттям признання чужинецьких кіл.

Тому дивує вислів Д. Согора: „Сьогодні, коли Україна незалежна, багато письменників бажає знову писати й творити". Це дуже шляхетне й похвальне бажання й ніхто їм цього не заперечує, навпаки вітає. Треба тільки рахуватися з перехідною кризовою дійсністю в ставанні нової держави. Замість ставити, як це робить автор, питання „Що їм тепер робити"? „Треба дати просту й ясну відповідь — закасати рукави й узятися до будь-якої праці на прожиток, а не нарікати й „чекати на 'манну з неба'", в даному випадку на поміч діяспори. Бездільне сидіння проблем не розв'яже, навпаки, ініціятива й нова обстановка та стиль життя дасть письменникові нову тематику, нові ідеї, нові засоби вислову так, як воєнні переживання дали можливість діяспорним письменникам накреслити широке поле спогадувальної літератури.

Хай підуть слідами діяспорних письменників, які досі працюють для заробітку в чужих їм фахах і професіях, проте далі творять мистецько. Бо як материне лоно мусить вродити зачате дитя, так і письменник мусить втілити свої ідеї, задуми і світогляд у конкретну форму літературного твору своєї духової дитини. Хоч Д. Согор запевняє, що „Ніхто з них (тобто вітчизняних письменників) не простягає руки", то все таки Спілка Письменників України б'є на сполох, хоч із різних джерел нам відомо, що наші письменники-спілчани (включно з її головою) видають лубочну літературу російською мовою, бо це „приносить дохід". Така мораль не підходить нашій діяспорі й годі вимагати від неї допомоги на заклик безробітних письменників, їхньої СПУ, автора допису та ініціятора збірки.

Коли б діяспора взяла на себе зобов'язання утримувати матеріяльно цих письменників в Україні, то їх наплодилося б так багато, що ця допомогова акція закінчилась би невдачею. Як видно з „Літературної України", там друкується велика кількість „лауреатів", поезії яких стоять часто на рівні віршоробства „піїтів" давніх наших середніх шкіл, чи академій в роді „Іде св. Пахомій во Єрусалим хіротонізатися, І виді біса на древі сидяща, і"... далі нецензурне.

Тому замість розпучливого запиту „Що цим письменникам робити"? кличемо: Нумо, до праці, брати!...

Володимир Барагура,
Вудгейвен, Н. Й.

Оксана Мазяр

ХТО ВОНИ, ДИВІЗІЙНИКИ?

III

Сьогодні (яке це дивне слово „Сьогодні"!) бо воно відображає стан людини в теперішньому часі. Власне, сьогодні я досить багато знаю про дивізійників (але ще й цього замало), а скільки моїх ровесників ще тільки на початку шляху пізнання. Молоді львівські студенти, які поставили за мету розкрити чи відтворити загублені сторінки цієї військової формації, що виступила проти найстрашнішого тирана світу — комуністичної Росії, збирають ці відомості для майбутніх істориків, письменників, які зацікавляться усім, що пов'язане з творенням, боями, полоном й завершенням нелегкого етапу 1-ої УД Української Національної Армії в роки Другої світової війни. Зацікавляться, докладно вивчать і зрозуміють чому влилися в лави німецьких збройних сил наші молоді хлопці. Можливо, і хтось з письменників напише не скупо — двома рядками з двозначною іронією „здобували Україну, заливаючи її кров'ю", і не звинуватить їх в необдуманому кроці, а справді проникне в глибини їх душі і знайде те невидиме для ока кермо, що спрямувало розквітаючу юнь 40-их у саме пекло війни. (Маю дивне передчуття, що десь таки пишеться їхня історія — правдива, безкомпромісна щодо партійної опінії, не може залишитися вона поза увагою).

Чомусь часто, коли треба дати певну оцінку я намагаюся наблизитися до тих обставин, або як популярно кажуть в народі — „вбрати черевики". Так є цього разу. Уявила себе серед подій півстолітньої давности. Зі Заходу й Сходу на українську землю сунуть окупанти: бронзовий — з божевільними нацистськими плянами і расовою зверхністю; червоний — з диявольськими намірами, що вже „погосподарював" на Сході України в 1932—33 роках виморивши голодом мільйони, а в 39-му пекельними знущаннями винищив тисячі галичан на Заході.

Ні один ні другий не поступалися щодо імперських намірів, ані до кровожадности. Тільки перший готував для українців в майбутній Европі — сапу і мітлу. Власне, так щиро зізнався Дарґель (шеф уряду Еріка Коха. Того самого Коха, що провадив дику колоністичну політику супроти українського народу, прирікаючи його на повне національне знищення, того горе-політика, що стільки страждань винесла Україна за його правління), у розмові з проф. Кубійовичем у листопаді 41-го року: „Не маю для вас ґвинтівки, ані як для поліції, ані як для війська. Для вас у майбутній Европі є мітла і сапа". Що ж всміхалася доля для тих невинищених до кінця українців — на усю ширину уст — рабських. Що ж ніс другий — також знаємо щодо його плянів — не вдавався до одвертости — він тільки тягнув „братерську руку", на якій закипілася братня ж кров всіх разом взятих жертв. Ото ж, що залишалося вибрати між молотом і ковадлом? Може й краще було вибрати мітлу і сапу, аби вижити біологічно, ніж загинути взагалі.

Діючі повстанські загони УПА добре дошкуляли німцям. На той час це була справді найчисельніша українська бойова сила. Д-р Л. Ортинський, кол. поручник 1-ої УД так оцінив її боротьбу: „ОУН і мілітарне рам'я українського народу — УПА". Отже було те рам'я, на яке можна було опертися у цей гарячий час.

Але всіх бажаючих не міг прийняти ліс, крім того бракувало бодай елементарного військового вишколу, і врешті-решт, щоб хоч якось захистити цивільне населення від терору, яке поширили окупаційні власті на терені України, як „відповідь" на нестабільну політичну і стратегічну ситуацію, в якій опинилися німці в першій половині 1943 року. Український Центральний Комітет під проводом проф. Кубійовича приходить до думки про порушення клопотання перед компетентними німецькими чинниками за створення українських військових формацій. Крім того новостворена військова формація аж ніяк не протиставлялася Загонам Самооборони — ОУН—УПА, а навпаки, за задумом її ініціяторів повинна була стати другою гілкою у цій визвольній війні. Влившись в німецьку армію, допомогла б зберегти тисячі молодих життів перед фізичним винищенням (!), а згодом, перейшовши добрий військовий вишкіл, підготувала б кращий в технічному розумінні „новий Листопад". Німці не дуже поспішали з формуванням леґіонів — хто як хто, а вони добре знали, що настане мить і їхні ж ґвинтівки у руках ними ж вишколеного українського війська повернуться проти них самих. Коли ж хід війни вказував, що доля для Німеччини вирішена, лише тоді, відкинувши „амбіції" непереможности та здобуття перемог власними силами, а також „нищовартости" слов'янської раси, рішилися на формування національних дивізій.

Однак створені національні частини не мали вирішального права голосу і були дуже обмежені в кількісному складі — крапля в морі. Коли ж йдеться про рекрутський набір, тут також відкривається багато цікавих моментів — хто добровільно, а хто й примусово вступив до лав Дивізії — уникнення від рекрутчини викликало шалені широкомаштабні акції серед цивільного населення — вивіз до Німеччини на роботи, пацифікації, що коштували тисячі трупів невинних жертв. При таких акціях німці „пригадували" українському населенню й самостійницьку роботу УПА. На те війна — в неї свої методи й права, ніколи не знати як діяти краще, а тому звинувачувати у втратах власних же оборонців попросту безглуздо. Війна — страшне слово з яким пліч-о-пліч йде смерть, каліцтво, безправ'я і руїни. Це слово, що увібрало в себе весь жах трагедій не одного народу, не однієї нації впродовж довгої історії людства. Війни, на жаль, його вірні супутниці і будуть йти з ним завжди аж поки людство існуватиме. Остання світова війна була найзапеклішою — з непомірною даниною людського життя, з найпотужнішим озброєнням, сумними наслідками, без жадної воєнної етики й гуманности. Вона дала багато чого на роздум — і за вчинки і за все решту...

Закінчення буде.

Кому служить...

(Закінчення зі стор. 2)

Нав'язуючи до недавніх подій у церковному житті в Україні автори листа признають, що боротьба за незалежність українського православ'я стала масовим, у багатьох випадках неконтрольованим процесом. „Апогеєм конфронтації поміж православними різних організацій (київською — Українська Автокефальна Православна Церква, і московською — Українська Православна Церква) було протистояння під старинними стінами собору св. Софії 1990 року. Саме після цих подій появилася свідомість конечности примирення, об'єднання православних України".

Далі говориться про звернення до патріярха РПЦ з листопада 1991 року з проханням надати УПЦ автокефалію. Це звернення підписали всі архиєреї УПЦ, настоятелі мужеських і жіночих монастирів, найбільше впливові священики і миряни". Але ці наміри ніяк не збігалися з інтересами московських імперіялістів, яких не покидає надія вернути Україну в склад Російської держави. „Отож очевидним є той факт", пишеться у листі, що „розкол в УПЦ спровокувала аґентура московських спецслужб, і свого вони добилися: конфлікт ще більше поглибився".

Автори закінчують свою відповідь Фішерові ствердженням, що державна влада України слідкує за законністю дії усіх сторін, намагається створити умови для відновлення діялогу. А Дж. Фішерові пропонують приїхати в Україну, щоб він побачив на власні очі, хто кому служить.

Цілком правильно заява Всеукраїнського комітету оминає делікатну проблему внутрішнього церковного розбиття в Україні, ставлячи наголос на політичному аспекті питання церковної суверенности у відродженій самостійній державі. Вмішування міжконфесійної установи характеру Конференції европейських церков у внутрішні церковні проблеми не зробить нічого для припинення незгод поміж єпископатом, ані для приєднання вірних до Православної Церкви. А незаперечне москвофільство Дж. Фішера, на жаль, не є вийнятком серед речників різних конфесій в Західній Европі. Подібні прояви москвофільства і політичної наівности спостерігалися на протязі довгих десятиліть, навіть тоді, коли на сході Европи домінувала панівна „релігія" комуністичного атеїзму.

Відбулися збори Округи УНС в Дітройті

Дітройт (З. Василькевич). — Річні загальні збори цієї одної з найбільших і найактивніших округ УНСоюзу відбулися в неділю, 7-го березня, у приміщенні Українського Культурного Центру у Воррені. Гостем від Екзекутиви був заступник головного предсідника д-р Нестор Олесницький.

Збори відкрив голова Округи д-р Олександер Серафин, який після ствердження правосильности зборів попросив вибрати Президію. Її вибрано в складі: д-р О. Серафин — голова, Ірина Прийма і Стефан Віхар — заступники, Роман Лазарчук — секретар і д-р Нестор Олесницький — почесний член. Секретар Р. Лазарчук прочитав протокол з попередніх зборів, який прийнято без змін.

Найперше звітував голова Округи. Він подав перегляд праці за минулий рік. О. Серафин інформував, що посилено працю для придбання більше членства, відбуто шість засідань Управи, організаційні наради, пікнік активу УПСоюзу на оселі „Діброва" і зустріч з депутатом України Іваном Сало. Крім того Округа гостила хор „Думка" з Києва, а також у співпраці з кредитівкою „Самопоміч" зорганізовано семінар для плянування майном, на якому доповідачами були Роберт Кук, головний організатор УНСоюзу, і адвокат д-р Андрій Михалович. Голова брав участь у Конгресі братських організацій Мишигену, у якому він є членом управи. О. Серафин інформував що переслано матеріяли до ювілейної книги УНСоюзу і вкінці подякував членам Управи

Д-р О. Серафин

за гарну співпрацю.

Перша заступниця голови І. Прийма звітувала, що коли була потреба заступала голову, а також зорганізувала нічліги для хору „Думка". Секретар Р. Лазарчук брав участь в усіх засіданнях Управи, писав протоколи і полагоджував кореспонденцію. Касир Я. Базюк подав фінансовий стан Округи і підкреслив ощадну господарку. Подав сальдо на кінець року у сумі 3,539.60 дол. За Контрольну комісію звітувала її голова Ольга Марущак. Вона на підставі перевірки відзначила гарну і ділову працю Управи і подала внесок на уділення абсолюторії. У дискусії над звітами брали участь д-р А. Слюсарчук і Р. Куропась. Усі звіти були прийняті і одноголосно уділено абсолюторію.

Опісля голова Номінаційної комісії О. Марущак запропонувала членів до нової Управи, а саме: д-р О. Серафин — голова, І. Прийма — перша заступниця голови, С. Віхар — другий заступник голови, Р. Лазарчук — секретар, Я. Базюк — скарбник, З. Василькевич — референт преси і зв'язків, д-р А. Слюсарчук і Ю. Руб — референт зв'язків, О. Бігун — референт господарки, і Галя Татарська, Д. Кошильовська і П. Залуга — вільні члени; Контрольна комісія — С. Федак, О. Марущак і Й. Постоловський. У відсутності інших кандидатів листу Номінаційної комісії прийнято одноголосно.

Опісля забрав слово д-р Олесницький. Він підкреслив гарну працю Округи і гратулював новій Управі. Сказав, що Округа може дістати „А фор еффорт". Інформував, що слідуюча Конвенція відбудеться у Піттсбурґу, як теж про помітне поліпшення винайму приміщень в будівлі УНСоюзу завдяки гарній праці головного касира О. Благітки. Пригадав, щоби висилати аплікації на стипендії, як також щоб відділи відбували свої Річні збори. Д-р Олесницький звернув увагу на те, що з огляду на велику конкуренцію УНСоюз мусить іти з духом і вимогами часу, і давати нові поліси, які задовольняли б найбільше вибагливих членів. Вірить, що УНСоюз є вповні компетитивний в усіх ділянках забезпечення. Гість додав також інформації про зміни у статуті УНСоюзу, які тепер є у стадії дискусійній і які після остаточного опрацювання будуть пропоновані на слідуючій конвенції. Пропоновані зміни повинні бути дуже корисними для кращого ведення праці УНСоюзу.

Відносно пляну праці на слідуючий рік, О. Серафин намітив деякі важніші точки, а саме: збільшення активности мало діяльних відділів, злука малих відділів з більшими за апробатою Екзекутиви, організаційна конференція, пікнік на оселі „Діброва" та збільшення реклями для УНСоюзу.

У внесках і запитах забирали слово: д-р А. Слюсарчук, З. Василькевич, І. Прийма, Д. Басько, Лещук і О. Марущак. На усі питання д-р Олесницький давав вичерпні відповіді.

Збори закрив д-р Серафин, який подякував гостеві за присутність і усім за так активну участь. Після зборів була у приміщенні УК-Центру вечеря.

Немає чужих дітей

У кого колись хворіли діти й близько доходило до чогось недоброго, до останньої межі, на якій захитувався і чорнів в очах білий світ, той потім усе бере трохи інакше, ніж інші люди. Все, що було до того часу звичним — різниця в поглядах, в розумінні життєвих протиріч, сповідування неподібних, а то й протилежних, так часто трактованих нами абстрактно, у відриві від гарячого плину щоденної дійсности, вартостей — вся ота кричуще барвиста мозаїка буття якось ніби тьмяніє, втрачає свій попередній сенс. Натомість приходить, пронимаючи душу і розум аж до дна, дотепер незвідане відчуття якоїсь певнішої, тривкішої єдности між людьми — єдности на ґрунті дітей. Приходить ясна і проста, як дитяча усмішка, думка, що чужих дітей нема, усі-усі вони — наші: мої, твої, його, її... І якщо хоч одній дитині на світі є зле, то цілий той світ вже не можна вважати добрим.

Схиляймося частіше до маленьких голівок, частіше заглядаймо в дитячі очі! Робімо це вчасно!

Колись я з моїм добрим товаришем подорожував по Індії. Мали ми на двох один кишеньковий ножик, рідкісного виробу — з кількома лезами, ложечкою, виделкою й ножицями, і мій товариш дуже беріг його. Якогось дня він вернувся з міста без ножичка і від хвилювання довго не міг вимовити й слова. Нарешті, ковтаючи сльози, він розповів, що маленький вуличний продавець овочів, запитавши по-англійськи, з якої країни він приїхав, заговорив раптом чистісінькою українською мовою: „Добрий день! Як ся маєте? Ласкаво прошу!" Як на Індію, країну туризму, цей випадок не виглядав аж надто дивним. Індійські діти — по-моєму, це одна з ознак довготривалої тверезости нації — просто блискавично похоплюють від чужинців їхню мову.

Однак на цей раз несподіванка полягала в іншому. Коли мій товариш, вражений рідними звуками в устах 12-річного індійця, витягнув з кишені і простягнув йому того знаменитого ножичка, хлопчик не зміг узяти подарунок, бо не мав обох рук — вислідом поширеної в Індії прокази...

„Боже, чому я раніше не приїхав сюди?" — повторював убитий дитячим горем мій сердечний земляк.

Рідкісний випадок? Ні. Дуже багатьом із нас життя дає гірку нагоду сказати: чому я раніше не прийшов, не приїхав, де я раніше був?

Після того, як газета в Ужгороді розповіла про біду моєї родини — нашу десятирічну боротьбу за життя донечки, в умовах совєтської „охорони здоров'я" приреченої на смерть і про наш відчайдушний вчинок — приїзд до Бостону — без грошей, без знайомих, без житла, тільки з іменем великого хірурга на устах і з молитвою в серці, було б навіть дивно, якби ми тепер не діставали листів з України — від батьків, котрі переживають щось подібне.

І от приходить лист з Хусту. Пише молодий український крайознавець Валентин Сандул, тато тяжко хворого восьмирічного Юрчика. У нього легеневе серце, і саме в такій формі, що робить неможливою операцію ні там, в Україні, ні навіть тут, в Америці — таку невтішну відповідь я дістав від кардіолога Богдана Вороха, який з цього приводу консультувався зі спеціялістами з Дебора-Центру в Ню Джерзі.

Залишається тільки одне: щоб врятувати Юрчикові життя, батьки мусять придбати для нього апарат для дихання — оксіґенатор. Він коштує 8,000 дол. і купити його можна не тільки в Америці, але й недалеко від Закарпаття — в Празі.

„По тому всьому, що ви самі пережили, ви зрозумієте мене... Я дуже сподіваюся на вашу допомогу..." — пише Валентин.

Сиджу над цими словами, як то кажуть, узявши голову в руки... Що я можу? Пояснити, що як не мав грошей, так і далі не маю? Що такої суми ніхто не годен відірвати від себе, навіть ті родини, що мешкають на американській землі вже багато років? І що навіть традиційне солідаристичне гасло „з миру по нитці" не є надійним тепер, коли американські українці вже три-чотири роки підряд відривають від себе гроші на сотні й тисячі допомогових фондів і контів?

Але не забуваю днів мого власного батьківського розпачу, сумніву і страху. Один з найближчих мені в Ужгороді людей, о. Микола Кабацій, весь час нагадував: „Роби те, що залежить від тебе, а решту зробить Бог".

І на цей раз чиню так само — те, що залежить від мене: пишу про Юрчика. Решта, через осібних людей, співчуття яких до чужого нещастя не має меж і жертовність яких не знає перепочинку, нехай зробить всемилосердний Бог.

Ознайомивши з цією справою керівників Карпатського Союзу в Ню Йорку, я дістав їхню згоду подати для пожертв число конта Карпатського Союзу: 6182, адреса: Carpathian Alliance, Inc., P. O. Box 567, Cooper Station, New York, N. Y. 10003 із зазначенням: збірка для Юрчика Сандула.

П. Часто

Обмінюються...

(Закінчення зі стор. 1)

нального Банку України Віктор Ющенко розповів про нову банкову політику України, а віцепрем'єр В. Пинзеник зауважив, що утримувати державні підприємства невигідно, оскільки дивіденди до державного бюджету не надходять. На його думку треба зменшувати соціяльну сферу допомоги. Пинзеник поінформував, що має намір запропонувати позбавити Уряд права на емісію грошей і ліквідувати право Верховної Ради надавати пільгові кредити будь-яким структурам.

В Києві 22-25-го березня також відбувся міжнародний семінар „Адміністрація і адміністративне право". Семінар організований Інститутом державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України та Адміністративної конференції ЗСА при підтримці Інформаційної агенції ЗСА. В семінарі взяли участь голова Адміністративної конференції ЗСА Браєн Ґріффін, головний консультант Адміністративної конференції Геррі Едлс, проф. Маріяна Смит, проф. Доналд Еліот, директор права Лінда Веллс і секретар амбасади ЗСА Мері Крюгер.

Українську сторону представляли: міністер юстиції України Василь Онопенко, перший заступник генерального прокурора Юрій Гайсинський, співдиректор Інституту Державного Управління і Самоврядування Богдан Кравченко, голова Конституційного Суду Леонід Юзьков.

По закінченні семінару Б. Ґріффін повідомив на пресовій конференції, що семінар сприяв кращому розумінню української правної системи. Учасник семінару, проф. Київського Університету Анатолій Селіванов повідомив, що на основі матеріялів семінару будуть підготовлені конкретні рекомендації для Українського Уряду. Вирішено подібні семінари проводити частіше.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті Романа С. Голіята, „Як поляки ліквідували УПА і знищили українські церкви", („Свобода" з 15-го квітня) у першій колонці, сьомий відступ згори має бути: „Князь Володар — внук Володимира", а заголовок книжки С. Крицінського: Pogórze Przemyskie. Slownik krajoznawczo historyczny. — Ред.

Вшанування жертв Великого голоду в Україні

В неділю, 21-го березня, парафіяни українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, започаткували цей сумний ювілей Панахидою, яку відслужили настоятель собору о. Іван Наконечний та о. протопресвітер Стефан Ганкевич. Прислужували сім вівтарних хлопців та співав церковний хор під проводом Маркіяна Комічака.

Після Панахиди всі парафіяни і гості перейшли до церковної залі. Відкрив імпрезу імпрезовий голова Леонід Дмитревич, який попросив присутніх вшанувати померлих однохвилинною мовчанкою та покликав до слова д-ра Ігоря Махлая, щоб далі провадив програмою. Головним промовцем був проф. Юрій Кульчицький з університету в Янґстовні. Проф. Ю. Кульчицький змістовно розповів про штучний голод, створений комуністичною клікою під проводом Сталіна і про жахливу мученицьку смерть сімох мільйонів українців. Після промови Марія Адамович надзвичайно зворушливо продеклямувала вірш Алли Косової „Не забути". По деклямації о. Юрій Сівко, настоятель парафії св. Тройці в Норт Роялтоні провів молитву та поблагословив страви — пісний обід-поминки, який започаткували традиційною стравою — коливою.

На закінчення о. Степан Посаківський, настоятель церкви св. Степана в Бранcвику, провів молитву та закликав усіх ще раз вшанувати померлих мовчанкою та проспівати „Вічная пам'ять".

Організаторами цього сумного ювілею був комітет, до якого війшли: голова — Дарія Джоган, імпрезовий голова — Леонід Дмитревич, культурно-освітній — д-р Ігор Махлай, будови пам'ятника — Олександер Нездолій, секретар збірки фондів — Марія Турчин.

Завданням на майбутнє є встановлення пам'ятника коло собору св. Володимира та відкриття меморіяльної кімнати, де будуть виставлені книжки, статті, знімки та інше, що висвітлюватимуть жахливу голодову облогу України в 1932—1933 роках.

Н. Блашків

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ Боріс Єльцин зустрівся у Кремлі з керівниками конфесій і релігійних центрів. На зустрічі обговорено проєкт розпорядження „Про передачу релігійним організаціям культових будинків та іншого майна". Згідно з цим документом, представники влади повинні повернути церквам у двомісячний термін все майно, конфісковане за понад 70 років совєтської влади. Російський президент повідомив зібраних про рішення створити в уряді відділ у справах релігії, наглядати за яким буде віцепрем'єр Владімір Шумейко. Б. Єльцин підкреслив, що відділ створюється не для вмішування у церковні справи, а, навпаки, він покликаний надавати допомогу всім релігійним організаціям Росії.

У ВІВТОРОК, 20-ГО квітня, фірма Колґейт Палмолів оприлюднила свій плян про можливість курсування порому між Джерзі Сити та Ню Йорком. Пропонований плян про курсування порому кожних 15 хв. до долішньої частини Мангеттену мусить бути затверджений Плянувальною радою Джерзі Сити. Ця нова можливість доїзду може розпочатися вже на початку цього літа.

УРЯДОВА СТАТИСТИКА виказує, що будівля нових житлових приміщень у ЗСА зменшилась на 4.6 відсотка у березні. Аналітики і знавці будівельного діла уважають, що це було наслідком поганої погоди, яка навістила країну в місяцях першого кварталу. Вся надія зросту цієї індустрії залишилася на весняні місяці другого кварталу, а на думку економістів вона є показником економічного росту або упадку.

Проблеми української культури — актуальні

Новий склад Управи Літературно- Мистецького Клюбу та галереї при ОМУА, узгіднивши з попередньою Управою значення традиційности і спадкоємности українських інституцій в Америці, вирішили відновити та продовжити життя цієї установи.

На першу доповідь, що відбудеться у п'ятницю, 30-го квітня, о 7-ій год. по полудні запрошено Лідію Орел — етнографа, філолога, мистецтвознавця і завідуючу відділом народного мистецтва Київського Музею Народної Архітектури та Побуту. Тема доповіді: „Проблематика українського народного мистецтва — сьогодні".

Л. Орел живе збиральницькою та дослідницькою працею: музей та села України — її хата. Із голосу, що ллється з магнітофонної стрічки, яку позичила у Надії Світличної, бачу перед собою енергійну жінку, одержиму народним мистецтвом, живу, чисту, без фальшивої ноти, словом, орлиця!

Десять тисяч експонатів привезла із Полісся — етнографічного реґіону, який досліджує біля 20 років. Бачу, що за цим стоїть: як ця жінка без машини ходить по селах, досліджує, вивчає, збирає те, що залишилось, те, що ще збереглось... Щоб знати звідки ми...

Пригадую, як чітко вперше усвідомила спадкоємність форми та орнаменту в українському народному мистецтві від давніх культур, що були на території України, ввійшли в Київську Русь і віддзеркалились в предметах народного мистецтва. Це було у виставкових залях Одеського Археологічного Музею. Хронологічна побудова виставки так наочно це відображувала! А „хтось" усе це зібрав, клясифікував і зберіг до наших днів: у важких експедиціях, по бездоріжжю та без елементарних знарядь до праці. Одержимі, заражені хворобою культури, в додаток української. Одна із них, — а в нас не так їх густо — Лідія Орел.

Звідки ж взялось у цієї жінки стільки сил та завзяття, любови та витривалости? Відповідь, мені здається, треба шукати у її життєвому шляху, що був нелегким, а тому загартував її.

Народилась Л. Орел на Полтавщині у 1937 році. В родині було четверо дітей. Дядьків знищено на Соловках. Нелегке дитинство, бо не повернувся і батько з війни. Від малого допомагали діти мамі працювати на колгоспних полях. Але не зважаючи на важкі життєві умови, — згадує Лідія Орел, — люди у селі зберігали народні традиції, обряди, а у дітей виникав великий потяг до знання. У своєму рідному селі ввібрала красу української мови, пісні, народних звичаїв.

У 1960 році Л. Орел закінчила слов'янський відділ Київського Університету. Ще студенткою зіткнулась із жорстокою дійсністю русифікаторської політики — тотальною „чисткою" кращих викладачів, себто звільнення їх із праці. В гуртожитку, де мешкала у величезній кімнаті, було запроваджене правило платити кару по 20 коп. для тих, хто говоритиме українською мовою. Природна, органічна відраза до зла, ганебности спрацювала... Відмовилась брати участь у злі і продовжувала розмовляти українською мовою. Так визначила свій шлях і доля звела її з Іваном Світличним та групою українських дисидентів Києва. Впродовж років займалась „Самвидавом".

Перша праця після закінчення інституту — перекладач при „Інтуристі". І знову ж — не сприйняла методів „звітів", тобто „доносів", які обов'язково після проведення кожної екскурсії мусів писати екскурсовод: „Хто що говорив, чим цікавились іноземні туристи..." Після такого ночами не могла спати. Залишила цю перспективну працю. Перейшла працювати в університет на підготовчі курси з літератури та мови. Поступила в аспірантуру, готувала дисертацію „Мова народної пісні". Проте...

На обговоренні у Спілці Письменників України програм з мови та літератури виступила з гострою критикою шкільних підручників. Були бурхливі оплески, а на другий день... звільнена з роботи. Захист дисертації також не відбувся. Потім — Інститут Педагогіки, редакторська праця. У 1964 році поспівала біля пам'ятника Шевченкові в травневі дні разом із групою киян пісень на слова поета. І знову — безробіття... А уже двоє малих дітей, меншому щойно пару місяців.

Довге безробіття. Л. Орел займається репетиторством, себто приватно вдома готує випускників шкіл з історії, мови, літератури для вступу у вищі навчальні заклади. Чоловіка — Леопольда Ященка, композитора і кандидата мистецтвознавства, також всевладні органи КҐБ з допомогою чиновників від науки позбавляють праці за фахом. Причиною стає те, що серед 134 підписів під листом протесту проти закритих судів в СРСР у 1968 році були підписи Леопольда Ященка та Лідії Орел. Отже, родина позбавлена засобів для існування, а діти малі. І в цьому круговерті адміністративних знущань КҐБ мужньо витримує довгі роки.

Згодом Л. Орел знаходить собі працю в Київському Музеї Народної Архітектури та Побуту, що почав лише організуватись і розташований далеко за містом. Охочих було мало займатись цією непрестижною, а ще й важкою працею, пов'язаною з експедиціями та фізичним навантаженням. Л. Орел вивчає зону Полісся. Розповідає, що саме ця етнографічна група щонайменше вивчена, а тому стала центром її наукових зацікавлень, як один із найархаїчніших пластів народної культури. Понад 20 років вивчає цей реґіон і відкриває все нові сторінки української культури. Після чорнобильської трагедії одержима етнограф, не зважаючи на небезпеку, їде в тридцятикілометрову зону зафіксувати, зфотографувати, залишити для історії те, що уже ніколи не повернеться, що завтра може стати новим відкриттям.

Пригадую, коли мій чоловік, мистець Валерій Гнатенко вперше повернувся із Полісся, зачарований трансформацією форми і кольору в поліському орнаменті: „Ти знаєш, я бачив Вазареллі на поліському рушнику".

Про стан народного мистецтва в Україні знайомитиме слухачів Л. Орел. А вона має що сказати не лише як етнограф-практик, але й теоретик. Л. Орел — автор етнографічної експозиції „Полісся" у Київському Музеї Народної Архітектури та Побуту, дослідник народних обрядів та звичаїв, різних жанрів пісенної творчости, автор понад сотні публікацій з питань матеріяльної та духовної культури.

Стефанія Гнатенко

Помер Й. Сміндак

Й. Сміндак

У понеділок, 29-го березня 1993 року, в Університетській лікарні Норт Шор у Мангассет помер на 78-му році життя колишній президент Ліги Української Молоді Північної Америки та активний член української громади в ЗСА Йосип Сміндак.

Це під час його головування ЛУМПА, яка в свій час була найбільшою та найактивнішою молодечою організацією, що зуміла зорганізувати молодь українського походження народжену в Америці і Канаді та спрямувати її діяльність на культурну, освітню і спортову ділянки, перевів ряд важливих акцій. Саме в той час ЛУМПА у співпраці з Українським Народним Союзом зорганізували курси українознавства на Союзівці та перевидала англомовну книжку „Українське мистецтво", що вперше появилася у 1952 році. Й. Сміндак був членом Українських Американських Ветеранів і Українського Республіканського Клюбу в Ню Йорку.

Й. Сміндак — уроджене-ць Бриджпорту, Конн., де закінчив початкову і середню школи. Вищу освіту здобув у Бруклинському політехнічному університеті зі званням інженера-хеміка.

У глибокому смутку залишив дружину Гелен з дому Перожак, сина Йосипа, дочку Катерину, брата Юрія і сестру Гелен. Похоронні відправи відбулися, у четвер, 1-го квітня, в церкві св. Івана Хрестителя у Бриджпорті, а звідтіль на цвинтар св. Івана Хрестителя у Стратфорді, Конн.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЯРОСЛАВА КУЧМА член УНС Відд. 433-го Т-ва ім. Івана Мазепи у Вест Айслiп, Н.Й. померла 19-го жовтня 1992 року на 79-му році життя. Нар. 1913 року в Оравчуку, повіт Сколє, Україна. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку мужа о. крилошанина Антона Кучму і дальшу і ближчу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся 22-го жовтня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Іванна Завируха, секр.

ПЕТРО КИДОНЬ член УНС Відділу 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж. помер 14-го листопада 1992 року на 67-му році життя. Нар. 14-го липня 1925 року в Пассейку, Н. Дж. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку сестру Катерину Береську і племінника Роналда. Похорон відбувся 17-го листопада 1992 року на цвинтарі Розгілл в Лінден, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослав Завійський, секр.

Д-р ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ член УНС Відд. 216-го Т-ва „Сірий Лев" у Філядельфії, Па. помер 19-го вересня 1992 року на 76-му році життя. Нар. 3-го травня 1917 року у Львові, Україна. Залишив у смутку дружину Марту, синів Марка і Максима; невістки — Ію Лабуньку і Уляну Пасічник, внуків — Іванка, Стефанка і Ніну. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Богдан Одежинський, секр.

ОЛЬГА К. ГАРДІНК член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсакет, Р. Ай. померла 8-го серпня 1992 року. Народжена 10-го серпня 1909 року в Менассен, Па. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочку Марію, сина Івана і сестру Марію Везінґ та п'ять внуків. Похорон відбувся 12-го серпня 1992 року на укр. прав. цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, МА.

Вічна Їй Пам'ять!

Леон Гардінк, секр.

ДЖАНЕТ ПРОНОБІС член УНС Відд. 259-го Т-ва ім. Рождества Пречистої Діви Марії в Чикаґо, Ілл. померла 25-го серпня 1992 року на 67-му році життя. Нар. 21-го травня 1925 року в Чикаґо, Ілл. Членом УНС стала 1942 року. Залишила у смутку синів: Григорія, Михайла (Марина) і Павла. Похорон відбувся 27-го серпня 1992 року на цвинтарі Воскресіння у Ворт, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Юлія Ґуґлик, секр.

ДМИТРО ПЕТРИК член УНС Віддiлу 473-го Т-ва ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада помер 3-го грудня 1992 року на 82-му році життя. Нар. 1910 року в селі Івачів Долішній, Україна. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину Йосифину, сестер Михайлину і Євдокію. Похорон відбувся 7-го грудня 1992 року на цвинтарі Нотр Дам де Неж в Монтреалі, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Баніт, секр.

АНГЕЛИНА СЕМАНЧИК член УНС Відд. 91-го в МекКіс Ракс, Па. померла 17-го січня 1993 року. Нар. 18-го червня 1927 року в МекКіс Ракс, Па. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку маму Юлію Мудрик, сестру Наталку Цєрсосімо, племінників Люїзу Кірш, Діяну Кер і Ненсі Мудрик. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марка в МекКіс Ракс, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ДОМІНІКА КОРЖЕНІВСЬКА член УНС Відд. 260-го в Берліні, Мд. померла 29-го липня 1992 року на 91-му році життя. Нар. 1900 року в Яцівці, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку трьох синів Ореста, Романа і Джеррі. Похорон відбувся 1-го серпня 1992 року на цвинтарі Всіх Святих у Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!

Богдан Мацюк, секр.